

749.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 28 maja 1923 r.

w przedmiocie siedziby oraz organizacji Sądów Rozjemczych dla Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Na mocy § 38 ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (aust. Dz. U. z 1888 r. № 1) w brzmieniu ustalonym art. 22 ustawy z dnia 7 lipca 1921 roku w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustaw austriackich o ubezpieczeniu robotników od wypadków, obowiązujących na terytorjum b. zaboru austriackiego, oraz o rozciągnięciu obowiązujących tam ustaw o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków na terytorjum przyłączone do Polski a należące poprzednio do Królestwa Węgierskiego (Dz. U. R. P. № 65, poz. 413) zarządza się, po wysłuchaniu opinii Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie co następuje:

§ 1. Dla zakładu ubezpieczenia od wypadków, istniejącego na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (aust. Dz. U. № 1 z 1888 r.) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 7 lipca 1921 r. (Dz. U.

R. P. № 65, poz. 413), utworzone będą Sądy Rozjemcze w siedzibach władz administracyjnych II instancji.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oznacza, po wysłuchaniu opinii Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie, termin utworzenia Sądów Rozjemczych w poszczególnych siedzibach władz administracyjnych II instancji, oraz oznacza, który z istniejących już Sądów Rozjemczych jest właściwym w znaczeniu rozporządzenia niniejszego dla tych okręgów władz administracyjnych II instancji, które nie mają jeszcze własnych Sądów Rozjemczych.

§ 2. Sąd Rozjemczy składa się z przewodniczącego, czterech asesorów i odpowiedniej ilości zastępców. Żaden z członków Sądu Rozjemczego nie może należeć do Zarządu Zakładu ubezpieczenia od wypadków ani też pozostawać w służbie tegoż Zakładu.

Przewodniczącego i jego zastępcę, obu z grona sędziów, mianuje na czas nieoznaczony Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Dwóch asesorów, jakoteż ich zastępców, którzy wszyscy posiadać powinni wykształcenie techniczne, powołuje do Sądu Rozjemczego Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu na czas równy okresowi urzędowania asesorów z wyborów.

Jednego asesora i jego zastępców wybierają właściciele przedsiębiorstw, podlegających obowiązkom ubezpieczenia; jednego asesora i jego zastępców wybierają ubezpieczeni.

§ 3. Asesorowie z wyborów oraz ich zastępcy wybierani będą w sposób przepisany w statucie Zakładu ubezpieczenia, jednocześnie z wyborem do Zarządu i na ten sam okres urzędowania co i Zarząd.

§ 4. Członkowie Sądu Rozjemczego mają prawo do zwrotu wydatków w gotówce, poniesionych w związku ze sprawowaniem urzędu. Asesor wybrany przez ubezpieczonych i jego zastępcy pobierają nadto wynagrodzenie za każdorazową czynność.

Wysokość wynagrodzenia oznaczy, po wysłuchaniu opinii Zakładu ubezpieczenia, władza administracyjna II-iej instancji, w której okręgu Sąd Rozjemczy ma siedzibę.

§ 5. Ukonstytuowanie Sądu Rozjemczego należy do przewodniczącego, którego kompetentna podług siedziby władza administracyjna II-iej instancji zawiadamia o członkach mianowanych i wybranych.

Asesorowie Sądu Rozjemczego i ich zastępcy winni przed objęciem urzędu złożyć w ręce przewodniczącego przyrzeczenie, że urząd swój sprawować będą sumiennie i bezstronnie. Przewodniczący i jego zastępca związani są w wykonywaniu urzędu złożoną przysięgą sędziowską.

§ 6. Sąd Rozjemczy odbywa posiedzenia jawne i niejawne.

Do wydania jakiegokolwiek uchwały potrzebna jest obecność przewodniczącego i czterech asesorów lub ich zastępców oraz protokulanta.

§ 7. Kompetentna, podług siedziby, władza administracyjna II instancji może na wniosek przewodniczącego Sądu uznać za pozbawionych urzędu tych członków Sądu Rozjemczego, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia zaniedbują trwale obowiązki swego urzędu.

W przypadku tym, lub jeżeli z innej przyczyny miejsce zostanie opróżnione, przewodniczący winien postarać się o uzupełnienie składu Sądu Rozjemczego.

Osoby, powołane do Sądu Rozjemczego dla uzupełnienia jego składu, pozostają w urzędowaniu tak długo, jak długo miał trwać okres urzędowania członka, którego zastąpiły.

§ 8. Członkowie Sądu Rozjemczego są wykluczeni od wszelkiego współdziałania w sprawach spornych, dotyczących się ich samych, ich żon lub osób, z którymi są w linii prostej spokrewnieni lub spowinowaceni, albo przez adopcję połączeni, albo z którymi w linii pobocznej, aż do 4-go stopnia, są spokrewnieni lub aż do 2-go stopnia spowinowaceni.

Nadto strona może wyłączyć członków Sądu Rozjemczego przed rozpoczęciem rozprawy, gdy zachodzą okoliczności wymienione w ustępie I, oraz gdy zachodzą inne przyczyny, które mogą podać w wątpliwość bezstronność tego, kto ma być wyłączony.

Jeżeli członek Sądu Rozjemczego nie uzna słuszności wniosku o wyłączenie, Sąd Rozjemczy orzeka ostatecznie o wyłączeniu na posiedzeniu niejawnym z wyłączeniem członka, który ma być uchylony, z przybraniem zaś jego zastępcy.

§ 9. Sąd Rozjemczy jest wyłącznie właściwy do orzekania o roszczeniach do wynagrodzenia szkody, podniesionych przeciw Zakładowi Ubezpieczenia, a przez Zakład Ubezpieczenia nieuznanych. Do właściwości Sądu Rozjemczego należy też rozstrzyganie tych sporów między Zakładem Ubezpieczenia a Kasami Brackimi, które powstały na tle postanowień § 14 ustawy z dnia 30/XII 1917 (austr. Dz. Ust. № 523).

Uszkodzony, jakoteż krewni wstępnego i zstępnego, oraz osoby, wymienione w § 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. Ust. № 1 z 1888 r.) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 21 sierpnia 1917 r. (austr. Dz. Ust. № 363), mogą według własnego wyboru wnieść skargę albo do Sądu Rozjemczego, w którego okręgu zaszedł wypadek, albo też do Sądu Rozjemczego, w którego okręgu wnoszący skargę stale mieszka.

§ 10. Roszczenia o odszkodowanie przeciw Zakładowi Ubezpieczenia wytaczać należy przed Sąd Rozjemczy w drodze skargi w terminie do 1 roku od daty doręczenia podnoszącemu roszczenia rezolucji Zakładu Ubezpieczenia, którą przyznano wynagrodzenie szkody, albo odrzucono lub umniejszono roszczenie do wynagrodzenia, albo też cofnięto wyznaczoną rentę, a to pod rygorem utraty prawa do wniesienia skargi.

Roszczenia Kasy Brackiej przeciw Zakładowi Ubezpieczenia wnieść należy w terminie prekluzyjnym 1 roku od dnia płatności roszczenia.

§ 11. W skardze podać należy treściwie stan faktyczny, na którym opiera się roszczenie, i wymie-

nić środki dowodowe, które mi będzie się uzasadniało roszczenie. Dokumenty dowodowe załączyć należy w oryginale lub w odpisie.

Skargę można wnosić pisemnie w dwóch egzemplarzach lub ustnie do protokołu u przewodniczącego Sądu Rozjemczego.

Przewodniczący winien niezwłocznie zarządzić potrzebne ewentualnie uzupełnienia skargi.

§ 12. Przewodniczący Sądu Rozjemczego zarządza, by jeden egzemplarz skargi lub odpis skargi protokolarnej, jakoteż odpisy załączników do skargi doręczono pozwanemu z poleceniem, aby w terminie wyznaczonym na dzień kalendarzowy wniósł swoje zarzuty pisemnie. Termin może być z powodów służących na uwzględnienie przez przewodniczącego przedłużony.

W razie przedłożenia przez stronę zarzutów przewodniczący zarządza, aby jeden egzemplarz zarzutów doręczono powodowi.

§ 13. Gdy zarzuty zostaną wniesione, lub gdy termin do ich wniesienia bezskutecznie upłynie, przewodniczący wydaje z urzędu odpowiednie polecenie co do dalszej, ewentualnie potrzebnej wymiany pism, co do dostarczenia środków dowodowych, co do przeprowadzenia dowodów, których przeprowadzenie na rozprawie ustnej nie jest możliwe; wogóle przewodniczący wydaje wszelkie polecenia, które mogą posłużyć do najdokładniejszego zbadania prawdziwego stanu sprawy. Przewodniczący Sądu Rozjemczego ma prawo zasięgać wyjaśnień co do spraw spornych, toczących się przed Sądem Rozjemczym, u władz rządowych i gminnych, jakoteż w Zakładzie ubezpieczenia od wypadków.

§ 14. Po przeprowadzeniu postępowania wstępnego ustala Sąd Rozjemczy na posiedzeniu niejawnym, czy wniesiona skarga kwalifikuje się do rozprawy. W razie uchwały twierdzącej rozpisuje przewodniczący Sądu Rozjemczego termin do rozprawy ustnej. Jeżeli zaś Sąd Rozjemczy uchwali odrzucić skargę, jako niekwalifikującą się do rozprawy z powodu niewłaściwości Sądu Rozjemczego, albo z powodu zarzutu, podniesionego przez pozwanego, że nie zachowano terminu ustawowego do podawania skargi, wtedy terminu do rozprawy nie wyznacza się, a wyrok zapada na posiedzeniu niejawnym.

Rozprawy przed Sądem Rozjemczym przeprowadzać należy według zasad postępowania jawnego, ustnego i bezpośredniego.

§ 15. Przewodniczący Sądu Rozjemczego przedstawia sprawę na podstawie wyników postępowania wstępnego oraz kieruje ustną rozprawą dowodową.

Przewodniczący sprawuje na posiedzeniu władzę porządkową i ma prawo w razie większego uchybienia przeciw porządkowi na sali nałożyć karę pieniężną do 200.000 mk., a, w razie niezapłacenia grzywny, karę aresztu do 24 godzin.

§ 16. Przewodniczący ma prawo, z zastosowaniem przepisów o postępowaniu sądowo-cywilnym, a nawet z zagrożeniem środków przymusowych, wzywać świadków i znawców, i osoby te, jakoteż strony, przesłuchiwać także pod przysięgą.

Jeżeli przesłuchanie może nastąpić tylko poza obrębem siedziby urzędowej Sądu Rozjemczego, przewodniczący Sądu Rozjemczego ma prawo zwrócić się o przesłuchanie do Sądu właściwego.

Prawa powyższe przysługują przewodniczącemu zarówno na skutek decyzji sądu, powziętej w toku rozprawy, jak w trybie przeprowadzenia powodów przed rozprawą.

§ 17. Wyrok Sądu Rozjemczego zapada na posiedzeniu tajnym.

Do wydawania uchwały potrzebną jest obecność wszystkich członków, którzy w rozprawie uczestniczyli jako sędziowie rozjemczy.

Uchwały zapadają większością głosów.

§ 18. Sąd Rozjemczy orzeka według własnego swobodnego przekonania, odniesionego z rozprawy i zbadania przytoczonych dowodów, i nie jest krępowany prawidłami dowodowemi.

§ 19. W wyroku orzec należy dokładnie, ile strona ma zapłacić w sprawie głównej i tytułem przynależności, tudzież, które roszczenia, jako bezzasadne, zostają oddalone.

Nadto wyznaczyć należy termin, w ciągu którego nakazane świadczenie ma być uskutecznione pod groźbą egzekucji.

Termin ten wyznaczyć należy podług zachodzących okoliczności i podług słuszności, nie może on jednak przekraczać okresu 3-ch miesięcy.

§ 20. Jeżeli strona rości sobie pretensje do zwrotu kosztów, Sąd Rozjemczy winien orzec w tej mierze, a w razie przyznania kosztów oznaczyć ich wysokość.

§ 21. Wyroki Sądu Rozjemczego zawierać winny nazwiska wszystkich członków, którzy w wydaniu wyroku uczestniczyli.

Do każdego wyroku dołączyć należy motywy, w których należy skreślić treściwie stan sprawy.

Oryginał wyroku podpisać mają wszyscy sędziowie, którzy w wydaniu orzeczenia uczestniczyli. Wyrok ten zachowywać należy w aktach Sądu Rozjemczego.

§ 22. Wyrok ogłosić należy, jeżeli można, ustnie, bezpośrednio po wydaniu wyroku.

Jeżeli nie można ogłosić wyroku niezwłocznie, albo jeżeli strony nie były obecne przy ogłoszeniu wyroku, doręczyć im należy odpis wyroku.

§ 23. Jeżeli strona nie zjawiła się na rozprawę, może być przeprowadzona rozprawa także w nieobecności tejże strony.

§ 24. Sąd Rozjemczy rozstrzyga także spory incydentalne, a w szczególności prośby o usprawiedliwienie niestawienia się w terminie.

§ 25. Przeciw wyrokowi Sądu Rozjemczego nie przysługują środki prawne.

§ 26. Do wykonania wyroku Sądu Rozjemczego albo ugody, przed Sądem Rozjemczym zawartej, powołany jest sąd właściwy dłużnika.

§ 27. O przeprowadzonej rozprawie ustnej należy spisać protokół. Tenże zawierać ma nazwiska

obecnych członków Sądu Rozjemczego, stron i ich zastępców, tudzież istotne zdarzenia na posiedzeniu.

Oddzielnie spisuje się protokół posiedzeń niejawnych, w którym uwidocznić należy wynik narady i głosowania.

Każdy protokół podpisać ma przewodniczący i protokulant.

§ 28. Pisemne wygotowania wyroków, uchwał, ugód i potwierdzeń prawomocności i wykonalności podpisywane będą przez kancelarję Sądu Rozjemczego z adnotacją: „Za zgodność wygotowania” i zaopatrzone pieczęcią Sądu Rozjemczego.

Pozostałe pisma Sądu Rozjemczego podpisywane będą przez przewodniczącego lub jego zastępcę.

§ 29. Pod względem sposobu doręczania i potwierdzania pism Sądu Rozjemczego obowiązują przepisy, dotyczące doręczenia orzeczeń sądowych.

§ 30. O ile przepisy niniejszego rozporządzenia nie zawierają postanowień odmiennych, Sąd Rozjemczy jest obowiązany stosować ogólne przepisy postępowania cywilnego.

§ 31. Czynności kancelaryjne Sądu Rozjemczego załatwia sąd okręgowy, w którego okręgu Sąd Rozjemczy ma swą siedzibę, w szczególności obowiązany jest odbierać podania przeznaczone dla Sądu Rozjemczego, wygotowywać zarządzenia, które Sąd Rozjemczy ma wydać na piśmie, załatwiać i nadzorować należyte doręczania uchwał i wyroków Sądu Rozjemczego i przechowywać akta Sądu Rozjemczego. On także ma wysyłać przysięgłego protokolanta na posiedzenia Sądu Rozjemczego.

Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje prawo oznaczania wysokości kwoty ryczałtowej, jaką Sąd Rozjemczy ma płacić sądowi okręgowemu tytułem wynagrodzenia za załatwianie czynności kancelaryjnych.

§ 32. Nadzór nad Sądami Rozjemczymi Zakładów Ubezpieczenia od wypadków należy do Prezesa Sądu Apelacyjnego, w którego okręgu odnośny Sąd Rozjemczy ma swą siedzibę.

Prezes może albo sam wglądać w sprawowanie czynności Sądu Rozjemczego, albo wydelegować do tego zastępcę; w celu usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości, o ileby usunięcie tychże przechodziło własny jego zakres działania, przedstawić ma stosowne wnioski Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 33. Koszta połączone z urządzeniem i czynnościami Sądu Rozjemczego ponosić ma Zakład Ubezpieczenia.

§ 34. Do chwili ukonstytuowania się Sądów Rozjemczych w poszczególnych okręgach administracyjnych oraz do chwili przeprowadzenia wyborów asesorów do sądów rozjemczych, funkcje sądów rozjemczych spełnia Sąd Rozjemczy we Lwowie; temuż sądowi należy przekazać wszystkie sprawy, dotychczas nie rozstrzygnięte przez sądy rozjemcze w Drohobyczu i Krakowie, byłego zakładu ubezpieczenia górników w Wiedniu.

§ 35. Z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą rozporządzenie

austrjackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości z dnia 10 kwietnia 1889 r. (Dz. Ust. № 47) oraz rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Robót Publicznych z dnia 26 listopada 1914 r. (Dz. Ust. № 339).

§ 36. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:

L. Darowski

Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*

Minister Przemysłu i Handlu: *W. Kucharski*
